

Jacek Pierzak

Czechowice Południowe, woj. katowickie

Informator Archeologiczny : badania 11, 266-267

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CZECHOWICE POŁUDNIOWE
woj. katowickie

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Katowicach

Badania prowadził mgr Jacek Piersak. Finansował WKZ w Katowicach. Drugi sezon badań. Spichlerz z XVI - XX w.

Czechowicki spichlerz usytuowany jest na wzniesieniu, u którego podnóża od strony północno-wschodniej ciągną się dawne stawy rybne. Posiada on bardzo interesującą architekturę, składa się bowiem z trzech skrzydeł, ustawionych w podkowę, z przylegającą od strony północno-wschodniej, czworokątną wieżą.

Zarówno położenie, jak i układ wskazują, iż mógł on niegdyś spełniać funkcję rezydencji obronnej. To przypuszczenie potwierdzają zarówno przekazy ustne, jak i źródła pisane. Według nich, na miejscu obecnego obiektu, miał się znajdować w XIII wieku drewniany zameczek wyśliwski, wybudowany przez księcia cieszyńskiego, Mieszka III. W XIV w. został on gruntownie przebudowany, aż do I poł. XVIII w. był siedzibą rodów panujących w Czechowicach.

Po wybudowaniu w pobliżu nowej rezydencji - rokokowego pałacu - obiekt ten traci swe dawne znaczenie, i zostaje zamieniony na spichlerz. Obecna bryła budynku pochodzi najprawdopodobniej z XVI, lub początku XVII w.

Badaniami objęto zarówno wzniesienie, na którym usytuowany jest spichlerz, jak i samo jego wnętrze. Na wzniesieniu założono trzy wykopy, których numeracja była kontynuacją ustalonych w sezonie ubiegłym oznaczeń. Wykop IV, o wymiarach 2x5 m, założono na wprost wejścia do spichlerza. W wykopie tym odkryto mur z kamienia rzeźnego, biegnący równolegle do południowej ściany obiektu, w odległości 215 cm od niej. Grubość muru 80 cm, zachowana wysokość - 120 cm. Wykonane, dodatkowe wykopy sondażowe na domniemanej linii przebiegu muru wykazały, iż ma on około 15 m długości, i że zakamuje się w partii południowo-wschodniej pod kątem prostym, kierując się w stronę południowej ściany spichlerza. Wiąże się on najprawdopodobniej ze starszą fazą rozbudowy obiektu, i stanowi być może pozostałość po wspomnianym w źródłach, zamku średniowiecznym. Potwierdzałaby to również ceramika średniowieczna, odkryta w pobliżu muru. Wykop ten dostarczył również bardzo ciekawego znaleziska, a mianowicie miedzianej pieczęci z inicjałami A.P., które łączyć można z Anną Porębską, właścicielką zamku w latach 1615-1617.

Wykop V, usytuowany w południowo-wschodniej części wzniesienia, potwierdził istnienie odkrytej w roku ubiegłym, warstwy spalenizny, która dostarczyła atrakcyjnego pod względem ekspozycyjnym, materiału ceramicznego, w postaci kafli herbowych, kafli z ornamentem figuralnym i roślinnym, różnorodnej pod względem formy, jak i funkcji ceramiki użytkowej. Materiał ten datować można na XVI-XVII w.

Wykop VI, nie dostarczyłby pewnie żadnego materiału sedykcyjnego; niemniej jednak potwierdził fakt, znany z poprzednich wykopów, iż partie fundamentowe obiektu są niejednorodna, wykonane są bowiem z kamienia i cegły.

Badania wewnątrz obiektu doprowadziły do odkrycia schodów, prowadzących do użytkowanej w zachodnim skrzydle, obszarnej piwnicy o sklepieniu kolebkowym. Powstała to przypuszczenie, iż obecne otwory drzwiowe w ścianie południowej i północnej piwnicy są wynikiem późniejszych przeróbek, i że wejście do niej było tylko jedno, z pomieszczenia znajdującego się nad nią.

Badania będą kontynuowane.

NOWOŚCIE
woj.nowosądeckie

patrs
późne średniowiecze

WIELĄG
Klasztor dominikański

patrs
późne średniowiecze

FRONBORK
woj.elbląskie
Stanowisko 4

patrs
późne średniowiecze

GŁOGÓWEK
woj.opolskie
Łasek

patrs
późne średniowiecze

GÓRZYCA
woj.gorzowskie

patrs
późne średniowiecze

HUTA ŁUKOMSKA, gm. Zagórów
woj.koninские
Stanowisko

Uniwersytet im.A.Mickiewicza
Katedra Archeologii
w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Maria [redacted] /autorka sprawozdania/ pod kierownictwem dr. Jerzego Olszaka. Finansowali Urząd Województwa w Koninie, Wydział Kultury i Sztuki i Uniwersytet im.A.Mickiewicza w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Nowożytna huta szkła /XVIII wiek/.

Kontynuowane badania nad nowożytnym hutnictwem szkła w Wielkopolsce.

Stanowisko położone jest na niemożnym wyniesieniu terenowym/pole uprawne/ w odległości 100 m na zachód od skraju na-